

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2022/047 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Longcare 1D, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 4 juli 2022 een klaagschrift, gedateerd op 4 juli 2022, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen het door GGzE opgelegde rookverbod.

Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 8 juli 2022 een verweerschrift, gedateerd op 7 juli 2022, van de heer XXXX, hierna te noemen verweerder.

Verweerder heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw mr. XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

Uit het verweerschrift van verweerder blijkt dat GGzE met het opstellen van het rookverbod uitvoering heeft gegeven aan de verplichtingen die de Tabaks- en Rookwarenwet per 1 juli 2021 aan instellingen voor gezondheidszorg heeft opgelegd. Nu het rookverbod voortvloeit uit een formele wet, is de klachtencommissie niet bevoegd om een dergelijke klacht in behandeling te nemen. De klachtencommissie heeft daarom besloten om de klacht schriftelijk, zonder mondelinge behandeling, te behandelen.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich tegen:

- Het door GGzE opgelegde rookverbod.

3. De feiten

De Rechtbank Oost Brabant heeft op 20 december 2021 een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg verleend ten aanzien van klager. Deze machtiging geldt tot en met 21 december 2023.

Klager is opgenomen op de afdeling Longcare 1D, onderdeel van De Woenselse Poort. De Woenselse Poort is integraal onderdeel van GGzE.

Op 1 juli 2022 is het nieuwe rookbeleid van GGzE in werking getreden.

4. Standpunt van klager

Klager geeft in zijn klacht aan dat hij het niet eens is met het nieuwe rookbeleid van GGzE. Het nieuwe rookbeleid doet hem geen goed. Hij wordt juist rustig van roken. Klager is van mening dat hij oud en wijs genoeg is om zijn eigen keuzes te maken. Hij wil helemaal niet stoppen met roken en is ook niet opgenomen om van het roken af te komen. Hij wordt gedwongen om te stoppen. Klager geeft aan dat hij maar één keer per week naar buiten kan. De rest van de tijd zit hij in de separeer of op zijn kamer.

5. Standpunt van verweerder

Op 1 juli 2022 is het nieuwe rookbeleid van GGzE in werking getreden. GGzE, waar De Woenselse Poort integraal onderdeel van is, is tot dat besluit gekomen aangezien de wetgever via de Tabaks-

en Rookwarenwet aan de instellingen voor gezondheidszorg oplegt om per 1 juli 2021 conform artikel 7, lid 2, geen rookwaar meer te verstrekken en dat zij conform artikel 10, lid 1 onder b, een rookverbod moet instellen, aanduiden en handhaven. Volgens verweerder is dit besluit niet klachtwaardig op grond van de WvGGZ. GGzE legt niet aan cliënten op dat zij moeten stoppen met roken. Wel legt de wetgever GGzE op dat zij ervoor zorgt dat er niet gerookt wordt binnen de instelling (in gebouwen én het buitengebied van de instelling). Voor cliënten met vrijheden betekent dit dat GGzE faciliteert dat zij desgewenst hun rookwaar kunnen opslaan in kluisjes bij de uitgangen van de kliniek, zodat zij buiten de instelling kunnen roken. GGzE is zich ervan bewust dat de impact voor cliënten zonder vrijheden groot is. Vandaar dat iedereen al in november 2021 is geïnformeerd over het nieuwe rookbeleid wat op 1 juli 2022 zou ingaan. Ook heeft GGzE de afgelopen maanden consequent hulp aangeboden middels nicotinevervangers, zuchtremmers en behandeling/afleiding. Er heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de cliëntenraad om de belangrijkste pijnpunten weg te nemen en te informeren daar waar nodig.

Met betrekking tot de huisregels heeft hier nog geen aanpassing op plaatsgevonden. Huisregels mogen echter niet meer ruimte bieden dan de wettelijke kaders toestaan. Het eventueel opnemen in de huisregels is derhalve informatief van aard, maar de wet geldt voor iedereen. GGzE heeft besloten om dit onderwerp toch ter informatie in de huisregels op te gaan nemen. Dit wordt in ieder geval voor 1 januari 2023 gedaan.

Nu zowel medewerkers als cliënten tijdig zijn geïnformeerd over de implementatie van het beleid op 1 juli 2022, er voor cliënten ondersteuning beschikbaar is voor het stoppen met roken en er veelvuldig gesproken is met de cliëntenraad en patiëntenvertrouwenspersonen ter voorbereiding en over de toepassing van het beleid, is de instelling van mening dat zij er alles aan heeft gedaan om het nieuwe beleid zo goed mogelijk in de bejegening en desgewenst de behandeling van cliënten te integreren.

Verweerder verzoekt de klachtencommissie om de klacht niet ontvankelijk, dan wel ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

Door verweerder wordt aangegeven dat GGzE, waar De Woenselse Poort integraal deel van uitmaakt, uitvoering heeft gegeven aan de verplichtingen die de Tabaks- en Rookwarenwet per 1 juli 2021 aan instellingen voor gezondheidszorg heeft opgelegd. Deze verplichtingen zijn om geen rookwaar meer te verstrekken en om een rookverbod in te stellen binnen de instelling en in de directe omgeving daarvan. De instelling dient dit rookverbod ook aan te duiden en te handhaven.

Het is voor de klachtencommissie duidelijk dat de Tabaks- en Rookwarenwet aan GGzE geen enkele ruimte biedt om zich te onttrekken aan deze bepalingen. Terecht wijst verweerder er op dat eigen regelingen van GGzE, zoals de huisregels, niet tegen wettelijke bepalingen mogen ingaan.

Doordat GGzE gebruik heeft gemaakt van de beleidsvrijheid om de verplichtingen van de Tabaks- en Rookwarenwet voor de cliënten in te voeren per 1 juli 2022, betekent dat dat bepalingen in de huisregels die in strijd zijn met de Tabaks- en Rookwarenwet buiten werking zijn gesteld. Dat betekent dat ook bepalingen in de huisregels die het mogelijk maakten om in de directe omgeving van de instelling te kunnen roken niet langer meer van kracht zijn. Een cliënt van GGzE kan zich na 1 juli 2022 niet meer beroepen op de nakoming door GGzE van deze huisregels.

Een klacht over de huisregels die op grond van artikel 10:3 WvGGZ aan de klachtencommissie wordt voorgelegd dient zich te richten op het nakomen van een verplichting of over de nakoming van een verplichting of een beslissing op grond van huisregels die van kracht zijn. Omdat klager een klacht heeft ingediend over een huisregel die niet meer van kracht is, is de klachtencommissie niet bevoegd om de klacht te beoordelen. De klachtencommissie zal de klacht om die reden niet in behandeling nemen.

7. Beslissing

De klachtencommissie verklaart zichzelf jegens de klacht over:

- Het door GGzE opgelegde rookverbod; **ONBEVOEGD**,

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 14 juli 2022 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, plaatsvervangend secretaris.